

Inspreektekst Clïentenbelang Amsterdam t.b.v. commissie Werk en Economie 14-10-2015 betreft agendapunt: 'kostendelersnorm'.

Geachte commissieleden,
Clïentenbelang Amsterdam heeft grote zorgen over de gevolgen van de kostendelersnorm. Ook Clïentenbelang heeft casuïstiek aangeleverd voor het zwartboek van het Groot MO/GGZ overleg. Nog steeds kloppen mensen bij ons aan omdat zij in de problemen komen.

In het Algemeen Overleg van de Tweede Kamer op 24 september heeft staatssecretaris Klijnsma duidelijk aangegeven dat de kostendelersnorm niet van toepassing is op mensen die kortdurend iemand in huis nemen. In Amsterdam is de kostendelersnorm wel degelijk toegepast op deze categorie mensen. En wordt dit ook nog steeds gedaan bij nieuwe gevallen. **Clïentenbelang vraagt zich af op welke wijze dit zo snel mogelijk wordt teruggedraaid, zodat de persoonlijke- en maatschappelijke impact zoveel mogelijk beperkt wordt.** Mensen met een zeer laag inkomen hebben geen financiële armslag om dit soort zaken op te vangen. Hierdoor lopen problemen en kosten in zeer korte tijd hoog op. Met grote gevolgen die niet 123 zijn terug te draaien, zoals bijvoorbeeld wanneer mensen dakloos geraken of wanneer psychische of fysieke problemen verergeren. Dit heeft niet alleen persoonlijke gevolgen, maar brengt ook grotere maatschappelijke kosten met zich mee.

De gemeente zal een onderzoek laten uitvoeren naar de gevolgen van de kostendelersnorm. **Clïentenbelang vindt het belangrijk dat ervaringsdeskundigen worden betrokken in dit onderzoek, dat de resultaten worden besproken met Amsterdamse cliëntenorganisaties.** Een onderzoek kan inzicht geven in de ernst en omvang van de problemen, wellicht ook van de kosten die dit met zich meebrengt. Maar bovenal dienen meer problemen (en dus ook kosten) voorkomen te worden en als dit niet mogelijk is zo snel mogelijk gerepareerd te worden.

Klijnsma heeft eveneens aangegeven dat als er sprake is van een schrijnende situatie, de gemeente altijd zelf kan kijken hoe zij daarmee omgaat. Clïentenbelang vraagt zich af wanneer iets als schrijnend wordt beoordeeld. **Elke situatie waarbij de leefsituatie en het toekomstperspectief van mensen verslechterd als gevolg van de kostendelersnorm zou wat ons betreft behandeld moeten worden als schrijnend. En daar zou dus de gemeente op maat oplossingen moeten creëren. Graag denken we met de gemeente mee over mogelijke oplossingen. Zodat gemeente en overheid zoveel mogelijk positief bij kunnen dragen aan preventie en herstel.**

We zijn erg blij met de maatregelen die reeds door wethouder Vliegenthart genomen zijn. Hierdoor komen gezinnen waarbij een van de partners door gebrek aan verblijfsstatus geen inkomen kan verwerven minder in de problemen. **Clïëntenbelang wijst u erop dat ook in andere situaties waarbij sprake is van toepassing van de kostendelersnorm mensen door hun omstandigheden en context niet altijd in staat zijn om voor inkomsten te zorgen.** Denk hierbij aan mantelzorgers die geen tijd hebben om er nog bij te kunnen werken. Denk hierbij ook aan mensen met psychische of fysieke problemen die niet in staat zijn een volledig inkomen te verwerven. Denk aan mensen die in een schuldhelpverleningstraject zitten. Ook mensen die thuisloos zijn, volwassenen, maar ook jongeren en hele gezinnen hebben vaak geen of te weinig inkomen om van te kunnen leven. Ook worden kosten niet altijd daadwerkelijk gedeeld, zoals bij kamerbewoning.

Clïëntenbelang vermoedt dat veel mensen op wie de kostendelersnorm van toepassing is nog niet eens weten dat dit het geval is. Maar liefst 127.000 Amsterdammers hebben een IQ lager dan 85. Mensen hebben hun handen vol met overleven op straat, zorgen dat je elke dag te eten hebt, zetten alle zeilen bij in de mantelzorg voor een zieke vriend of familielid, zijn moedeloos van tegenwerkende regelgeving, hebben letterlijk veel aan hun hoofd als gevolg van psychische problemen. **Clïëntenbelang is zeer benieuwd hoe de gemeente Amsterdam ervoor gaat zorgen dat deze mensen niet in de problemen geraken als gevolg van de kostendelersnorm. Hoe worden deze mensen passend geïnformeerd en bijgestaan om te voorkomen dat zij in de categorie 'schrijnende gevallen' belanden?**

Onze waardering voor de proactieve houding van wethouder Vliegenthart aangaande de kostendelersnorm. We hopen dat gemeente Amsterdam deze voortvarendheid zal voortzetten in het oplossen en voorkomen van problemen als gevolg van de kostendelersnorm.

Jenny de Jeu

Beleidsmedewerker Clïëntenbelang Amsterdam